

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-721

24.6.2026

Watercircles Forsikring ASA

Lystbåt/fiskebåt

Synkeskade – forårsaket av nedbør?

Sikredes båt sank, og skadene ble meldt til foretaket med krav om dekning. Foretaket mente synkingen var forårsaket av nedbør, slik at forsikringens unntak for skader som skyldes eller er en følge av nedbør kom til anvendelse. Sikrede mente derimot at årsaken til synkingen hovedsakelig var svikt i lensepumpen i båten. Selv om nedbør kunne ha medvirket til synkingen, kunne ikke nedbør anses som hovedårsaken til skadehendelsen, og sikrede mente derfor at skadene var dekningsmessige. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at formuleringen «skyldes eller er en følge av [...] nedbør» innebar at såfremt nedbør var en nødvendig betingelse for skaden, var skaden unntatt, og at dette etter ordlyden også gjaldt selv om andre årsaker hadde bidratt til synkingen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt etter synking.

Sikrede hadde kaskoforsikring for sin båt som ifølge vilkårene pkt. 4.3 omfattet:

-skade som er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, kantring, synking eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Sikrede meldte 1.9.25 om at båten sank 30.8.25.

Foretaket innhentet skaderapport 5.9.25, som anga følgende:

Skadeomfang / løsøre:

Skadet elektrisk anlegg, motor, batteri, sikrings boks, hovedstrømbryter, lensepumpe.

[...]

Konklusjon:

Båten er landsatt, tatt førstehjelp på motor, det er saltvann i motoroljen og skader el anlegget og komponenter på motor, tvilsomt om motor kan repareres fullverdig.

Verksted har fått i oppgave om og finne årsak til hendelsen, båten er fylt med ferskvann for å sjekke skrog., det er ikke funnet noen feil eller lekkasjer, selvlensing ok.

Det vises at nedbørs vann fra dørk som ikke renner ut i selvlensingen, lekker ned i motorbrønn.

Lensepumpe sitter i motorbrønn, men virker ikke som tiltenkt.

Det er eneste årsak at det er nedbør over tid som har fylt båten slik at den har til slutt tatt salt vann inn via selv lensingen.

Foretaket avslo kravet 8.9.25 med følgende begrunnelse:

I henhold til mottatte dokumentasjon fra takstmann er årsak til synking nedbør over tid. Nedbør har fylt båten over tid, slik at den til slutt har tatt inn saltvann via selvlensingen.

I henhold til skadeårsak og vilkår kan vi ikke se at dette er en dekningsmessig skade.

Sikrede ba om ny vurdering samme dag og begrunnet dette med at lensepumpen skulle slått inn, og at det skulle ekstremt store nedbørsmengder til for at pumpen ikke skulle holde båten lens:

Hendelsen har derfor karakter av en plutselig og uforutsett skade som følge av svikt i sikkerhetssystemet, og ikke en gradvis nedbørsskade slik dere anfører.

Sikrede supplerte begrunnelsen 9.9.25 med følgende etter dialog med verksted:

1. Verkstedet bekrefter at pumpen kun starter manuelt og ikke automatisk slik den skal.
2. Pumpen er montert under lokk som er limt og skrudd fast, noe som gjør det umulig for eier å oppdage feilfunksjonen uten full demontering.
3. De peker også på at feilårsaken kan være en sprukket sveis eller at noe har løsnet under kjøring – altså en plutselig teknisk svikt, ikke en gradvis regnvannsskade.
4. Verkstedet stiller spørsmål ved hvordan konklusjonen om nedbørsskade kunne trekkes uten fysisk befarings fra takstmann.

Avslaget til foretaket ble opprettholdt 19.9.25 med følgende begrunnelse:

Verkstedet har sjekket båten og undersøkelser viser at båten er tett. Årsak til at båten har gått ned er nedbør over tid og at båten ikke har holdt lens.

Sikrede klaget samme dag og ba igjen om en ny vurdering. Foretaket svarte 2.10.25:

Har snakket med takstmann [...] og fått informasjon om han sine vurderinger. [...]. Han fikk ett godt inntrykk og har en hatt en dialog med verkstedet for å finne en årsak til at båten kan ta inn vann. [...]

Verkstedet har som tidligere nevnt ikke funnet en årsak til at vann kan komme inn i båten. Båten har vært 'tung' på ettersommeren og dette sammen med at båten er tett mener vi indikerer at årsaken er nedbør over tid.

Legger ved et bilde som viser at vannlinjen er forandret over tid se på ca. 16 cm, ca. 24 cm og ca. 30 cm.

Verkstedet mener at denne lensepumpen er satt inn feil og at det er årsaken til at den ikke fungerer som den skal, men det er dessverre ikke det en årsak som kommer inn under vilkårene som en tilfeldig, plutselig ytre årsak, vi beklager, men vi kan ikke se at dette er en dekningsmessig skade.

Her vil vi anbefale deg å reklamere ovenfor de som har installert denne lensepumpen.

Sikrede svarte 6.10.25:

Båten har både selvlensende sluker på dekk og en automatisk lensepumpe. Slukene på dekk fungerte etter hensikten, men det kan likevel være en sprekk eller skade i skroget under dørken som har gjort at vann har samlet seg der over tid.

Dette kan ha ført til at vannet ikke ble tatt unna raskt nok kun gjennom slukene, og at systemet derfor var avhengig av at den automatiske lensepumpen også fungerte som den skulle.

Når pumpen nå viser seg å være feilmontert og uten strøm ved avslått hovedbryter, kan det tyde på at skaden har oppstått som følge av en kombinasjon av forhold, og ikke utelukkende nedbør.

Når selskapet likevel konkluderer med at dette skyldes 'nedbør over tid', uten å ha undersøkt muligheten for sprekk under dørk eller feil i lense-systemet, mener jeg konklusjonen bygger på antakelser og ikke fullstendig faktum.

Foretaket svarte 10.10.25 at:

Båten er kontrollert og konklusjonen er at den er tett, med bakgrunn i dette mener vi årsaken til at det er vann i båten er at det er nedbør.

Bildet vi sendte over som viser de forskjellige vannlinjene mener vi også beviser at dette har skjedd over tid.

Sikrede svarte 13.10.25:

Som jeg har nevnt tidligere, er det nå avdekket at den automatiske lensepumpen er feilmontert, og at dette har vært en medvirkende årsak til at båten tok inn vann.

Samtidig kan det ikke utelukkes at det også foreligger en sprekk eller skade i skroget under dørken, noe som først kan avklares dersom verkstedet demonterer deler av båten.

Dersom det viser seg at en slik skade foreligger, vil dette være en plutselig og uforutsett fysisk skade som typisk kan oppstå under belastning eller slag mot sjøen, altså en hendelse som normalt omfattes av kaskoforsikringen.

Båten skal etter produsentens spesifikasjoner være tett, og vann som kommer på dekk skal håndteres av kombinasjonen av selvlens og automatisk lensepumpe.

Når pumpen ikke har fungert på grunn av feilmontering, har det sikkerhetssystemet som skal hindre vanninntrenging ikke virket som forutsatt. [...].

Jeg har nå rettet formell reklamasjon til verkstedet som monterte pumpen, men det er fortsatt uklart om dette alene er årsaken til hendelsen.

Sikrede reklamerte så overfor verkstedet som installerte lensepumpen. Verkstedet avviste reklamasjonen dagen etter:

Som gjennomgangen du og vår verkstedansatt N hadde om bord i båten så viser det seg at pumpen er montert utenom hovedbryter slik det skal være. Vi har faste rutiner når slike pumper byttes og tester alltid med å fylle vann i båten med bryter avslått for å se at automatikken virker. Dette ble også gjort da din pumpe ble byttet her hos oss i vår. Har lagt ved bilder som viser at pumpen er koblet utenom bryter slik det skal være. Grunnet vann over ledningsnett er jo noen kabler brent av grunnet kortslutning.

Pumpen/automatikken har jo tydeligvis virket tidlig i sesongen og en mulig årsak er jo at automatikken har sluttet å virke av ukjent årsak. Ledninger til automatikken var brent av på flere steder grunnet kortslutning etter vanninntrengning, og virket ikke når vi prøvde den nå.

Sikrede formidlet dette til foretaket 14.10.25 og ba om en ny vurdering på bakgrunn av opplysningene fra verkstedet. Foretaket opprettholdt avslaget 21.10.25.

I e-postkorrespondanse med sikrede uttalte verkstedet deretter følgende om skadene 17.11.25:

det er riktig så lenge det er strøm på batteriet så skal denne pumpa lense ut vannet som kommer i mellomskroget. Slik vi har forstått det så var det strøm på batteriene da båten ble tatt opp og pumpa virket manuelt. Da er jo en mulighet at automatikken i pumpa har sluttet å virke av en eller annen årsak.

Sikrede klaget igjen 20.11.25, og skrev blant annet om årsaken til synkingen at:

Sikrede kan til en viss grad være enig i at nedbør sannsynligvis er en medvirkende årsak til at båten sank, men som fremhevet nedenfor så skulle vannet blitt lenset ut av båten. Båten er selvlensende og med lensepumpe.

Vi opplever at det er bevist og ikke bestridt fra selskapet at pumpen av ukjent årsak var defekt og er årsaken til at vannet ikke ble lenset ut. Det antas at selskapet også er enig i at dersom pumpen hadde virket som normalt så ville ikke synking skjedd.

Foretaket opprettholdt avslaget 3.12.25. Saken ble så brakt inn for Finansklagenemnda 12.12.25.

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at synkingen er omfattet av vilkårene. Det foreligger samvirkende skadeårsaker, og svikt i lensepumpen må anses som den dominerende i skadebildet. Unntaket for skade som skyldes eller er en følge av nedbør kommer derfor ikke til anvendelse og skaden er dekningsmessig.

Foretaket avviser ansvar og anfører at unntaket for skade som skyldes nedbør kommer til anvendelse fordi nedbør var en nødvendig betingelse for skaden. Foretaket viser videre til at lensepumpen sannsynligvis hadde en produktfeil, slik at unntaket for skade som importør eller selger er ansvarlig for også får anvendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skadene på båten.

Sikredes forsikring omfatter:

-skade som er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, kantring, synking eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Nemnda forstår skadebildet slik at båten har dobbelt skrog, og nedbør trengte inn mellom skrogene. I dette mellomrommet ligger det en lensepumpe som skal pumpe vannet ut. Denne pumpen sviktet av ukjent årsak, og mellomskroget fylte seg opp med vann. Båten ble liggende lavt i vannet, og dette førte til at vann kom inn gjennom selvensingen, slik at båten sank.

Skade som følge av «synking» er i utgangspunktet dekket av forsikringen. Dekningen gjelder uavhengig av årsaken til at båten sank og uavhengig av om synkingen inntraff plutselig. Dekningen gjelder også om synkingen har flere årsaker, med mindre det foreligger et spesifikt unntak.

Forsikringen har unntak for:

skade som skyldes eller er en følge av nedbør, snø- og istyngde, frost og issprengning, eller berøring med is. Eventuelle følgeskader som for eksempel at båten synker dekkes ikke.

Formuleringen «skyldes eller er en følge av [...] nedbør» betyr at såfremt nedbør er en nødvendig betingelse for skaden, er skaden unntatt. Etter ordlyden gjelder dette også selv om andre årsaker har bidratt til synkingen, sml. FinKN 2025-878. Det vil si at dersom skadene ikke hadde skjedd hvis nedbøren tenkes borte, er skadene unntatt fordi de «skyldes eller er en følge av» nedbør.

Sikrede viser til FSN 7069, som henviser til hovedårsakslæren for en tilsvarende sak. Denne saken er fra 2008, og senere nemndspraksis har lagt større vekt på tolkning av avtalen. Denne utviklingen startet rundt 2011 og er fulgt i en rekke saker, se nærmere Wilhelmsen:

Årsaksprinsipper og tolkningsprinsipper i forsikringsretten, *Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett*, 2011, s. 228-258, Forsikringsproduktet i skadeforsikring, *Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett*, 2019, s. 161-186, kap. 3.2.2 og Bull/Wilhelmsen Forsikringsrett 2024 s. 289-290 og note 798.

I saker hvor en fare forsikringen omfatter – her defekt lensepumpe – samvirker med en fare som er spesifikt unntatt under samme ansvarsbærende klausul, har nemnda derfor i mange senere saker konkludert med at unntaket må slå gjennom uten at man anvender hovedårsakslæren, se f.eks. *FinKN 2020-845 Lysbåt/fiskebåt* (samvirke mellom usjødychtighet og snøtyngde) og som allerede henvist til *FinKN 2025-878*. Dette begrunnes med at unntaket ikke har noen betydning med mindre den unntatte fare virker sammen med en dekket fare fordi man uten slikt samvirke ikke har noen ansvarsbærende klausul som grunnlag for dekning, og det i slike tilfelle ikke er behov for noe unntak. Unntaket har derfor bare selvstendig betydning i saker hvor en dekket årsak virker sammen med en udekket årsak. Ved et spesifikt unntak må man også legge til grunn at foretaket har tatt hensyn til dette ved premieberegningen, og sikrede får klar beskjed om at den aktuelle faren er unntatt, se nærmere Wilhelmsen, *Forsikringsproduktet i skadeforsikring*, s. 173 og note 73 med ytterligere referanser.

I *FinKN 2025-878* uttalte taksten:

Ergo er det 2 faktorer som er årsak, det ene er at denne slangen er frakoplet og ikke sikret tilstrekkelig og det andre er at det ikke har vært utført tilstrekkelig tilsyn for å hindre at båten tynges av nevnte faktorer

Disse to forholdene førte til at snøtyngde resulterte i at båten sank.

Sikrede mener dette ikke er parallelt til herværende sak. Nemnda er ikke enig i det. I 2025-saken var det manglende sikring og manglende tilsyn som medførte at snø kunne føre til at båten sank. I

herværende sak sviktet lensepumpen, og dette førte til at nedbør over tid fylte båten med vann slik at den til slutt tok inn salt vann via selv lensingen og sank.

Sikrede viser til at nemndas tolkning medfører at enhver svikt i sikkerhetssystemer for båt som ligger ute, automatisk er unntatt fra dekning dersom nedbør har medvirket. Nemnda peker på at unntaket ikke gjelder svikt i sikkerhetssystemer, og at en båt som synker pga. svikt i sikkerhetssystemer er dekket. Risiko knyttet til båt gjelder i første rekke sjøens farer, og foretaket står fritt til å unnta klimarisiko i form av nedbør etc. også om andre forhold har medvirket.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).